

EUGEN DORCESCU

ELEGII

EDITURA MIRTON
TIMIȘOARA, 2003

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DORCESCU, EUGEN
Elegii/ Eugen Dorcescu. – Timișoara: Mirton, 2003
ISBN 973-585-892-4

821.135.1 – 1

Redactor: Marcel Tolcea
Coperta: Ioana Banciu
Culegere text: Viorica Roșca

Coperta a IV-a:
Poetul în decembrie 2001. Fotografie de Andrei Torok.

Text – Adriana Iliescu.

© 2003 Editura Mirton.

Motto:

*Ne me rejette pas au temps
de la vieillesse;
Quand mes forces s'en vont,
ne m'abandonne pas!*

(Psaume 71, 9)

*...et il m'a dit: Ma grâce te suffit,
car ma puissance s'accomplit dans la
faiblesse.*

(2 Corinthiens 12, 9)

1

Sunt fericit când rup în
palma ei,
trecând prin parc, timizii
cârlegei.
Și palma ei, la fel ca-n
prima zi,
tresare și acum a tresări.
Sunt fericit pe strada veche. Ea
e ca și-atunci, demult, în
preajma mea.
Am străbătut, de nu știu câte ori,
aleile cu arbori și cu
flori,

pe care primăvara a-nceput
același zumzet arhicunoscut,
cu-aromă de stupină și de stup.

Doar ea mă mai reține-n acest trup.

2

Bătrânul
și-a simplificat,
și-a geometrizat
afectele. Spune
că ierarhia iubirilor sale
începe cu Iah Elohim, continuă
cu soția, nepoții, fiicele, cu
părinții și frații – cei după trup, cei întru credință –,
se oprește la semenii,
diluându-se enorm, pentru a-i
cuprinde pe toți, pentru a
se distribui egal fiecăruia,
se întoarce apoi, revine la
el însuși, încrezătoare,
dar bătrânul nu vrea
s-o primească, el știe
că a iubi pe cineva dintre oameni
înseamnă
a dori să trăiești tu în locul lui
- spre a-l feri de ororile vieții –,
el știe
că a urî pe cineva înseamnă
a dori să îl faci pe acela să
trăiască în locul tău,
și bătrânul nici nu se iubește,
nici nu se urăște,
el nu mai trăiește de mult în
locul său,
el nu mai trăiește
în nici un loc

și n-a murit încă.

3

Bătrânul nu vrea să-și
amintească,
îi e de-ajuns ziua de azi, îi
e de-ajuns clipa de-acum,
acestea îi sunt cu atât mai necesare, cu
cât
nici nu le ia în seamă.
Nu le ia-n seamă,
în ciuda soarelui ce lânzezește pe
străzi,
în ciuda cerului care-nvelește
neantul,
în ciuda copacului ce se zbate, se
zbate, nebunește, de
zile întregi, sub ferestre,
copacul acela tragic, ce nu
are nici țel, nici origine,
care se zbuciumă doar,
ca un simbol naturist al
nonsensului.

4

Bătrânul privește, pe rând,
cele două crematorii cosmice,
soarele, luna.
Ce să aleagă?
Nu se poate decide,
fiecare din ele are
maiestatea, farmecul său.
Soarele poate oferi o incinerare
instantanee, fără amestec, o
trecere iute prin focul uscat, un
fel de uitare ce precedă

trecerea însăși.
Luna, dimpotrivă, e foc lichid,
arderea e, probabil, mai lentă și
trecerea se contemplă trecând.
Desigur,
totu-i o ipoteză, un joc, deoarece,
în ambele cazuri,
bătrânul n-ar fi de față, el
e doar virtuala cenușă,
pe care au spulberat-o, cândva,
flăcări definitive,
adieri virtuale.

5

Cadavrele încă vii din
Oraș
i-au făcut bătrânului o
primire indiferentă, o primire
prietenoasă,
era soare, era cald,
mașinile goneau care-ncotro,
copacii fremătau,
acoperind morminte de
aer,
adia, subtil, a trecere, a
descompunere, a
putrezire,
în vitrine soarele
- harnic paracliser –
aprindea candelă, stingea
lumânări,
se făcuse din ce în ce mai cald,
cadavrele încă vii erau pline,
din creștet până-n tălpi,
cu viermi lungi de
sudoare.

6

Bătrânul știe că
nimic nu-i posibil,
că totul e amăgire, farsă,
ambiguitate, autoînșelare,
bătrânul știe că n-a fost niciodată
toamnă, nici iarnă, nici
primăvară, nici vară,
bătrânul știe că el nu
a fost tânăr nicicând, că
nu e bătrân,
bătrânul știe – de unde să știe? – că
nu a trăit, știe – de unde să știe? –
că nu poate să moară.

7

După-amiezele bătrânului au
o frumusețe sfâșietoare,
pe care el o refuză, o
neagă, nu fiindcă și-ar
fi propus aceasta, ci
fiindcă frumusețea nu mai ajunge la sufletul lui,
mult prea încărcat de
otrava faptelor moarte, mult
prea strivit de osemintele
atâtor și-atâtor după-amieze
defuncte.
Din fericire,
moartea însăși simplifică
totul,
clarifică, elimină, șterge,
dezleagă,
cu dinții ei galbeni,
ghemul insuportabil al
vieții.

Bătrânul se întâlnește, uneori,
cu grupuri de tineri,
tinerii îl întreabă, sunt curioși
în ce chip tinerețea lui a
devenit o bătrânețe atât de
bogată, atât de atractivă,
tinerii întreabă, întreabă și
bătrânul observă cum ei îmbătrânesc
întrebând,
bătrânul rămâne același, bătrân,
se gândește
vă el, fără să vrea, le trezește interlocutorilor
nu dragoste, nu admirație, ci
teamă,
teamă de ei înșiși, de
ceea ce ascund în ei înșiși,
de acel ceva care crește, zi de zi, în
ei înșiși, de nufărul morții, adică,
teamă de frumosul tablou al
indubitabilei treceri,
cu atât mai convingător, cu cât e
mai celebru,
teamă de tabloul dual, contradictoriu, al
trupului ce moare, pe
seama duhului,
ce trăiește.

Bătrânul e tot mai
străin de orașul unde
locuiește de patru decenii,
bătrânul e tot mai
străin de localitatea-i
natală,
bătrânul e tot mai
străin

de obiecte, ființe, gânduri,
coșmaruri,
curând va fi înstrăinat,
complet înstrăinat,
chiar și de sine însuși,
așa cum, de fapt, a și fost
înainte de-a-ncepe să fie.
Dar simțământul ce-l surprinde, acum,
când se află față-n față cu
străvechea-i obsesie,
simțământul reavăn și nou e,
spre uimirea lui, chiar uimirea.
„Știam, totuși, prea bine, își
zice. Întreaga viață numai aici
mi-a fost gândul. Însă am și ajuns?”...
Iată-le: febrilitatea, emoția
negura
ultimului semnal,
ale ultimei borne...

10

Bătrânul a
observat o
mișcare ciudată a
obiectelor – în sens larg – ,
un fel de translație centrifugală,
copacii lunecă spre zare,
clădirile se-mpărăștie lin, linear,
spre amplasamente distante,
oamenii cad în amețitoare
tuneluri,
toate întind către el brațe
reale, iluzorii,
ca și când le-ar chema sau
ele ar vrea să-i rămână în preajmă,
toate par a plânge tăcut,
depărtându-se,
în timp ce el stă și

privește jocul acesta, drama
aceasta, comedia aceasta,
tragi-comedia aceasta,
stă în fotoliul său de
cenușă,
impenetrabil,
fără nici o impresie, fără
nici o expresie.

11

Incompatibil cu
spațiul, cu timpul,
bătrânul își gustă, în
singurătate, acronia,
obligat, totuși, prin pârghia
necruțătoare a gravitației,
să rămână fixat într-un loc,
într-un topos, în spațiul
de care nu-l mai leagă nimic,
în afara repulsiei.
Dar și timpul deșiră și
sfâșie – timpul, criminal nevăzut,
adânc împlântat
în inima spațiului, adânc
împlântat în trupul
bătrânului,
mușcându-i sufletul,
însângerându-i sufletul,
noaptea, mai ales,
noaptea târziu,
colindând prin coșmaruri,
ca o hienă.

12

Dimineața bătrânului
are o culoare suspectă,

o culoare ce nu poate fi
definită.
Numai asemănările o sugerează
cât de cât
celui ce-ar vrea s-o cunoască.
Dar asemănările sunt fluide, se
scurg una în cealaltă,
își pierd identitatea,
în timp ce dimineața e o
identitate puternică, neclintită,,
aidoma bătrânului, care, și el,
stă, filiform, subțire, tăios,
ca o nălucă,
în centrul
dimineților sale
laconice, evanescente,
inexistente.

13

Bătrânul nu iubește bătrânii,
nu iubește adulții, nu
iubește tinerii,
nu se iubește pe sine.
Bătrânul iubește – cu o
disperare liniștită, mai
degrabă discretă –
frățietatea tuturor acestora,
iubește taina care-i leagă pe
cei sortiți morții,
taina ce licărește, ca un
gând uitat, ascuns, mascat,
în orice privire,
o iubește fiindcă ea este
singura cale de a pricepe
că rătăcim cu toții,
de-a valma,
sub draperiile neființei.

14

În zori,
când, rezemat de fotoliu,
bătrânul își soarbe cafeaua,
întunericul încă
n-a părăsit de tot încăperea,
fereastra mai păstrează ceva
din limfa de gheață a
lunii,
bătrânul însuși mai păstrează ceva
din spaimile negre-ale
spectrelor ce i-au
traversat visele,
spectre
care-acum s-au retras,
așteptând să revină,
așteptându-l
să vină.

15

Ceața care a invadat
dimineața de aprilie
îi amintește bătrânului
marea,
unde, cândva, își petrecea
vacanțele tinere, îi
amintește munții, unde,
cândva,
își petrecea vacanțele
mature,
îi amintește ceva de neamintit,
de nenumit,
ceva profund, și tulbure, și
dureros,
ceva situat la limita dintre
viață și moarte,

un limb pe care vremea
ucide durata,
sugrumând-o, diminuând-o,
împingând-o în nemărginitul
ocean al
nemărginitelor
cețuri.

16

Existența bătrânului e
îndeajuns de ciudată, el,
de fapt, nu mai trăiește de
mult,
își supraviețuiește, însemnările
lui sunt
memorii de dincolo de
cenușă,
de-aceea, probabil, vede mai
limpede, aude mai clar,
înțelege mai exact,
de-aceea de pe mintea lui
s-a ridicat boarea insalubă
a cărnii,
de-aceea prezența lui atrage
și respinge deopotrivă, altfel
spus: fascinează,
de-aceea, poate, cuvintele lui,
țintite chiar spre mortul din cei ce
ascultă,
sunt atât de frumoase, de-adevărate, de
înfricoșătoare.
De-aceea ceilalți
își aduc brusc aminte că
sunt morți, ascultându-l.

17

E cald ca-n toiul verii,
dar, simultan, trece, fâlfâind,
prin aerul iradiant, câte o
adiere de gheață,
copacii au înfățișarea unor
inși drogați,
delirează de-a lungul aleii,
bătrânul trece pe cărarea ce
ocolește minunata biserică în
stil bizantin,
e învelit în stihare de vânt
verzui, răcoros,
e-aidoma unui străvechi
crochiu de lumină în
bezna soarelui negru,
trece prin preajma bisericii, o
ia pe aleea cu tei alienați,
ireali,
retrăiește voluptatea
uimirii
și nu înțelege de ce
totul, inclusiv bătrânețea, întârzie
mai puțin decât moartea.

18

Bătrânul nu știe să
se descurce în labirintul
vieții acesteia,
nu lingusește, nu dă deoparte, nu
cere, nu s-a îmbogățit,
îi ajung o bucată de
pâine și-o cană cu ceai,
slava deșartă îl obosește,
ar vrea
să plece de-aici, să
locuiască departe, lângă
niște ființe iubite,
el e discret, retras, n-ar

stânjeni pe nimeni,
ar citi, ar scrie, ar sta
pe o bancă la țărmul
marelui râu,
ar sta acolo, în preajma apelor
marelui râu,
așteptând ca însuși soarele, ca
însuși aerul, ca flacăra vremii,
ca flacăra sângelui
să-l devore încet, să-l incinereze
treptat, să-l
preschimbe în cea mai pură substanță –
în etern volatila
cenușă.

19

Bătrânul a
iubit marea și apoi
a uitat-o;
a iubit muntele și apoi
l-a uitat;
a iubit, cândva, nebunește,
râul copilăriei sale, a
iubit pădurile, dealul,
Poiana,
a iubit Pârâul, zăvoiul,
merii sălbatici, care foșneau,
metalic, argintiu, în amiaza de
vară,
a iubit drumul, da,
drumul pustiu, vag-șerpuitor,
ce semnifica orice, dar,
în primul rând, semnifica
viața și moartea,
pe toate le-a iubit și
le-a uitat, fără nici un dram de
regret,
încât acum singurele fantasme de

care mai vrea să-și aducă
aminte – rareori, e drept, rareori –
sunt însăși uitarea – și
voluptatea neagră
ce-o însoțește.

20

Bătrânul abia dacă gustă
din ce i se pune dinainte, pe
masă,
lui nu-i e foame
niciodată,
lui nu-i e niciodată sete,
mănâncă, bea un
pahar cu apă,
se ridică și pornește spre
ușă,
a și uitat în ce a constatat
meniul,
a și uitat că a trecut ora
prânzului, nu
se gândește că se apropie, inexorabil,
ora cinei, că apoi va fi
micul dejun,
trupul lui se află, tot timpul,
sub zodia metabolismului bazal,
trupul lui e himeric, a
fost exilat, expulzat, renegat
de eul profund,
trupul lui umblă, doarme,
se hrănește și suferă,
de unul singur,
e-o ființă străină, ca
de pe-o altă planetă,
o ființă față de care
bătrânul încearcă un simțământ
puternic, tot mai puternic,
de suspiciune, de antipatie, de

silă.

21

Bătrânul a
dormit după-amiază, vreun ceas,
era obosit, străbătuse oraşul pe diagonală,
termometrele stradale, plasate din
loc în loc, arătau 22 grade Celsius,
când a sosit acasă, răcoarea
şi liniştea apartamentului i-au
dat un simţământ copleşitor de
intimitate şi certitudine,
s-a întins pe pat, somnul
a venit către el din toate direcţiile,
l-a cuprins, l-a învins, l-a
supus, l-a transferat într-o
lume infinit mai bună,
fără cauze, fără efecte, fără
succesiuni, fără concomitenţe,
într-o lume plasată la
distanţă egală între
viaţă şi moarte,
într-o lume
la capătul căreia îl
aştepta
personajul cel mai ambiguu, cel mai ermetic,
cel mai detestat dintre toate:
el însuşi.

22

Râul
îşi numără podurile, îşi
numără stelele,
îşi leagănă, între valurile verzui,
luna şi soarele,
trimite

spre parcul de-alături
o adiere cu aromă de măr, de
mlaștină, de apă coclită,
bătrânul culege câțiva cârlegei,
măsoară cu privirile turla catedralei,
mozaicul acesteia a înflorit miraculos,
sub soarele de primăvară,
cândva
Poiana era un pat de cârlegei, un
pat acoperit cu o cergă de
diafane miresme,
un snop de caprine izbucnea,
de fiecare dată, în aprilie, sub
nucul tenebros de la colțul grădinii,
bătrânul se-ntreabă, uimit,
unde sunt toate acestea,
de ce – și dacă – au fost, cu
adevărat, toate
acestea,
se-ntreabă, cu o ușoară
lehamite,
cât va mai trebui să umble
printre cârlegei, printre copaci,
printre râuri,
spre-a-și găsi, în sfârșit,
răsuflând ușurat,
încăperea lui, numai a lui,
încăperea lui de
eter
și cenușă.

23

În gropile de pe
trotuar
s-a adunat, cu vremea, un
fel de esență a mizeriei,
pe care o studiază atent
câinii vagabonzi, cerșetorii,

gardurile strâmbe,
ba chiar și cetățenii
onorabili, săraci lipiți, sau
îmbogățiți suspect de rapid,
o cercetează tinerii tembeli,
studenți la universitatea fantomatică,
neatestată, cu nume original: Paranoia SRL,
o studiază, sprijiniți în baston,
pensionarii ce revin de la CEC,
fără pensie, cu atât mai preocupați, așadar, de
substanța aceea, pitită în
tenebrele gropilor.

Numai bătrânul trece pe-alături, nepăsător,
peisajul selenar al orașului
nu-i face nici o impresie,
după cum nu-i face nici o
impresie eminentul ratopitec,
ce seamănă leit cu
un ursar de pe vremuri,
pe care bătrânul, copil fiind, îl
discriminase,
aruncându-i în căciulă
o pară și-o bucată caldă,
aurie, selenară, de mămăligă.

24

Bătrânul e absolut convins
că oamenii întregi la
minte
nu beau, nu înjură, nu se
bat cu ciomegele, nu
fac răzmerițe,
oamenii întregi la minte
se întâlnesc, frecvent, cu
oameni întregi la minte
și construiesc, reconstruiesc
întreguri umane întregi
la minte,

dar toate acestea sunt
pure elaborări abstracte,
închipuiri, utopii,
în voia cărora bătrânul se
lasă uneori,
în timp ce contemplă,
jur-împrejur,
sub cortul itinerant prin
spațiu, prin timp,
piramida prostiei,
saltul mortal, monstruos, al
demenței.

25

Bătrânul începe să
se familiarizeze cu obscura-i
uimire – instantaneu apărută – ,
împarte numai cu sine însuși
aventura de neînțeles a
existenței,
tot acest nonsens ridicol și
cinic,
pe care nici nu e cu putință să-l
comunică cuiva,
după cum nici celălalt nu ți-l
poate împărtăși ție,
bătrânul își duce zilele, nopțile,
pe umeri, fluierând, prin
pădurea simbolică,
prin câmpia simbolică,
prin pustia simbolică,
își cară zilele, nopțile,
speră
că soarele – uriaș crematoriu – va
nimici
mumifiatul său trup,
va volatiliza, în sfârșit,
sinistrul torționar numit

conștiință.

26

Pe pod,
printre pietonii grăbiți,
aiuriți,
un câine s-a retras
să moară,
de fapt, moartea l-a
prins acolo, din urmă,
l-a culcat pe asfalt și
i-a stors din nări
un ultim pârlăieș oribil
de sânge.
E un câine ancestral, o
relicvă,
a venit din magnificul parc
cu trandafiri – mândria orașului – ,
așa cum se poate deduce din
traseul picăturilor de
sânge,
treci pe-alături, mila și
groaza și greața
rămân singure – singure,
pe podul de beton armat, inutil,
în această lume, inutilă și ea,
unde, dacă privești atent, nu
e nimeni,
în afară de vulturul negru al
morții.

27

Gripa bântuie târgul,
târgul e un incubator de
viriși,
soarele-i coace lin, îi protejează, le

dă drept hrană
viitoare cadavre,
câinii moțăie prin parcuri,
sfâșiind, la răstimpuri,
un adult, un
copil,
bătrânul a prevăzut
bestializarea aceasta,
a tot vorbit despre cuplul
om – câine,
câinii încep să semene cu
oamenii,
sunt chiar mai cruzi decât
ei, mai energici, mai lideri,
bătrânul a văzut, de curând,
- în vis? în închipuire? în cea mai suprarrealistă
supra-realitate? – ,
a văzut, deci, un
grup de foarte elogiați noo – piteci,
mamă, tată, fiu, toți trei de
același sex,
făcând adânci plecăciuni și
spunând unei javre, unei potăi,
unei cotarle:
„să ne trăiești, măria ta”,
câinii au preluat inițiativa,
curând îi vom vedea
în birouri,
lătrând condescendent,
chiar zâmbind,
semnând hârtii, trimițând la
munci, la războaie,
interpretând trecutul, fasonând prezentul,
decizând viitorul,
umplându-ne
de bale destinul.

Luna
i-a trimis bătrânului un
mesaj încifrat,
pe care el îl decodează
extrem de ușor,
construind un triunghi imaginar
între astru, umbra astrului în
fereastra de-alături și
propriul suflet.
De fapt, soluția e în acest din
urmă punct,
în suflet adică,
fiindcă acolo se află o bulboană
străveche,
un străvechi chip al
lunii,
o privire străveche – a bătrânului,
a tatălui său, a bunicului său – ,
toate concentrate, ca-ntr-un cristal de
diamant,
într-un timp mineralizat,
într-un spațiu verde,
proaspăt, răcoros, infantil,
acoperit de cenușă.

29

Plouă.
Cerul presară cenușă
lichidă peste posomoreala
bătrânului,
încă din zori, ziua și-a
deschis maxilarele, ca un
crematoriu în
așteptare,
plouă,
în solul uscat, firele de apă
caută tuburile
sparte ale scheletelor,

undeva, adânc, foarte adânc,
zac milioane de schelete din
vremea potopului,
terra e, în fond, o vastă
încrengătură de schelete,
palmele lor descărnate împing
- așa, de dragul nostru –
ceva iarbă, afară, la soare, în ploaie,
niște zambile, niște castani
înfloriți,
spre-a ne face și
mai sinistră așteptarea, și
mai de neînțeles amânarea.

30

Dimineăța
își ridică alene
pânzele alburii înspre
cer,
pământul se arată privirii,
soarele, ascuns după nori,
trimite o lumină lăncedă, cu
iz de leșie,
bătrânul abandonează cenușile somnului,
le părăsește fără bucurie, fără regrete,
doar cu o nesfârșită oboseală, cu
o dezolare ce amintește de
greață,
nu e o greață fizică, e
dezgustul pe care sufletul însuși
îl resimte,
un dezgust integral, definitiv,
aproape letal,
un dezgust ce nu-ți permite
nici să trăiești, nici să mori,
ci doar să tânjești,
să-ți contempli părăginierea, degradarea,
delirul,

să te contempli, rezemat de
balustrada vidului,
respirând aerul vidului,
privind în ochii vidului, ce
sfredelesc, imperioși, nemiloși,
oglinzile vide
ale dimineții
defuncte.

31

Pare de necrezut, dar
bătrânul a fost tânăr
cândva,
pare de necrezut, dar va
fi din nou tânăr,
va fi flacăra tânără,
lumină tânără, izvorâtă din
flacăra,
fum tânăr, plutind peste
apele râului,
va fi lacrimă tânără, în
pleoapele celui ce privește
flacăra, fumul,
va fi cenușă tânără,
presărată în apele străvechi, în
apele verzi și bătrâne,
care curg spre zări bătrâne,
eterne,
va fi suflet tânăr, eliberat
de zgura memoriei carnale,
trupești,
va licări printre turle,
urcând
treptele veșnic tinere, ale
eternității
veșnic eterne.

Bătrânul nu se
întreabă de ce a
mai prins și dimineața
aceasta,
îi e atât de străină, încât
o poate considera inexistentă,
cu puțin efort – în fond, fără
nici un fel de efort, doar cu acea
recentă uimire –
se poate considera inexistent și
pe sine,
nici n-a trebuit să se
alunge din propria-i ființă,
a plecat singur, spontan,
extras de o forță necunoscută,
acum, nemaifiind, el
străbate mari împărății
părăsite,
calcă, neuzit, pe străzi
părăsite,
trece pe lângă edificii de-azur
părăsite,
se zărește chiar și pe sine,
într-o Poiană părăsită,
în preajma unui Râu părăsit,
în proximitatea fostelor, importantelor
irealități
ale unei vieți
părăsite.

Bătrânului
i s-a făcut atât de lehamite
de ziua
ploioasă, de
înfațișarea orașului,

de piața duhnitoare,
de semenii murdari, săraci,
zbârliți, disperați,
i s-a făcut atât de
lehamite de sine însuși, de
propria-i viață,
încât, întors acasă,
și-a șters, cu
un gest decis, decisiv,
și-a șters, de pe
pânza goală a zilei,
statura, umbra
și urmele –
atât înapoi, cât și
înainte.

34

Bătrânul a fost
bolnav, a înțeles, încă o
dată,
ce nenorocire, ce pedeapsă e
să ai trup,
mare greșeală trebui să
fi făcut protopărinții,
de vreme ce li s-a dat și
urmașilor să poarte atâta suferință,
bătrânul își detestă trupul
subțire, ascetic,
bătrânul își caută, de ani și
ani, sufletul,
îl simte, îl știe, undeva, pe
aproape, în tenebrele sinelui,
îl caută, i se pare uneori că-i
pe cale să-l întâlnească,
dar recade în cadrele trupului,
ca-ntr-o armură,
rece, dureroasă, străină,
bătrânul nădăjduiește și

suferă,
dă deoparte un fel de
perdele, un amestec de mușchi,
de nervi și de sânge,
se cutremură de greață, ar
vrea
o clipă, măcar o clipă, să
iasă din acest fatal echivoc, din
acest paradox, din acest supliciu:
cu sufletul se află pretutindeni
și-oricând,
cu trupul nu-i nicicând și
niciunde.

35

Soarele – cu lumina lui,
răspândită, inegal, deasupra
orașului –
i se pare bătrânului că are o
alură de sfinx.
N-ar putea explica sursa și
geneza acestei analogii,
nici nu se străduiește să le explice,
 trăiește, pur și simplu, imensa
oboseală a enigmei,
imensa povară a razelor
întreșute,
imensa teroare
a soarelui ermetic, straniu, greu,
apăsător, inexistent,
ar vrea, timid, să
se smulgă din sine,
să fie liber, ușor,
să privească din văzduh panorama
primăverii înflorite,
intens și vast înflorite,
apoi,
să se întoarcă în tărâmul secret,

la florile lui de
cenușă.

36

Ziua înclină spre
seară,
primăvara e plină de
păduchii stropilor de ploaie
îmbibați cu soare,
bătrânul stă în
fotoliul său de scrum,
nu face nimic
în afara enormului, supraomenescului
efort de-a trăi,
dintr-o altă lume, probabil,
i s-a plantat în sânge
răsadul ordinii, simetriei și
asimetriei,
alișverișul, melanjul, metisajul
burgului îi fac rău,
îi vede iar, gudurându-se,
pe cei trei noo-piteci
monosexuați, autoprocamați,
îi vede, ba chiar îi aude
scheunând, șoptind, rând pe rând,
la urechea
cotarlei
lor adorate, a cotarlei lor
adulate: „ai binevoit să simți,
nu-i așa?
tocmai
te-am sărutat sub coadă, măria ta”...
Concomitent, iată,
și ratopitecul, cu înfățișare de
ursar,
a pornit la plimbare,
bătrânul îi contemplă burta, gușa,
barba, ceafa,

zărește
lanțul și ursul,
ratopitecul
se desenează suprarealist pe
pânza-nserării, păduchii de apă-nsorită i se
preling din nas, din
urechi,
îi mișună-n plete, în
barbă
și – când vorbește poporului
suveran de pe străzi –
îi puiază – miriade – din
gură.

37

Bătrânul pregustă
plictisul fără seamăn al
morții,
festinul acesta funebru a
început de mult,
din copilărie aproape,
bătrânul a trăi frenetic,
a iubit, a petrecut, a muncit,
dar, nici un moment, n-a
părăsit masa de ceață și fum
a lui Thanatos,
prin umbrele ei își privea
convivii,
în negura ei își devora
plictisul, greața, lehamitea,
la acest ospăț se află
și-acum,
când primăvara nu-i altceva decât o
invazie subterană de
viermi
și-o explozie celestă
de cenușă.

Flăcările i-au vorbit
întotdeauna bătrânului,
tot așa cum i-a vorbit, misterios,
și vântul,
astfel se vede el, acolo, pe
ultima treaptă,
un fuior de foc,
împletit cu
un fuior de vânt,
vântul ar avea,
în viziunea bătrânului,
menirea să ia duhul cu
sine,
el, vântul, a fost și a rămas
un fel de alter-ego fantomatic,
un vaier al eului,
adresat eului,
pe când flacăra destramă și
sfârtecă trupul,
cu o dragoste vehementă,
totală,
a ucide înseamnă a
poseda fără limite,
flacăra, deci, absoarbe, în
trupul său fluid,
trupul rigid al bătrânului,
îl desface, îl pierde printre
nenumăratele-i degete,
îi șoptește:
te iubesc, te-am
iubit toată viața, voi
muri gândindu-mă la
tine.

Bătrânul ar
vrea să se trezească din
coșmarul acesta interminabil,
să afle, odată, ce-o să
se-ntâmplesc când el se
va despărți de tot și de
toate, chiar și
de sine însuși,
când cenușa va pluti, învâlmășită, spre
poduri,
va da ocol pilonilor, se
va risipi, înaintând, pe apele verzi,
către zărilor curate și putrede,
ar vrea să știe dacă va fi cu
putință să anuleze, cumva, suferința
celui ce a presărat cenușa în apă,
să-i spună
că nu există cenușă, că
nu există râu, poduri și
zări, că
tot ce pare a fi e numai și
numai coșmarul,
că, mai cu seamă, fatalitatea coșmarului nu
e totuna cu
eternitatea coșmarului.

40

Bătrânul a plecat,
fără să-și ia
rămas bun de la sine însuși,
nu neapărat fiindcă s-ar
detesta,
nu neapărat fiindcă ar fi
uitat,
ci din pricina unei nevindecabile
înstrăinări,
a blocării oricărei posibilități de
comunicare,

din pricina rupturii inițiale
dintre carne și duh,
pe care vremea a săpat-o
într-atât de profund,
încât zadarnic ar striga bătrânul,
zadarnic ar gesticula, ar întinde
brațul,
zadarnic ar face semne,
celălalt nici nu-l zărește măcar,
după cum nici el nu-l zărește,
sunt două umbre rătăcite, în
negura grea, lipicioasă,
două umbre care
nici nu știu sigur dacă s-au
despărțit cu adevărat
sau dacă, nu cumva,
dorind a fugi de sine,
s-au întors înspre
sine.

41

Bătrânul a fost invitat
de un prieten – bătrân și
acesta – la o
petrecere, dar
n-a vrut să se ducă,
preferă să rămână acasă,
să-i țină companie insului care
este
- celuiilalt ins care este – ,
în ciuda faptului că îl
detestă,
acesta n-a fost, nu este un
companion prea incomod,
l-a însoțit pe bătrân pretutindeni, l-a
dus în diverse locuri, l-a
readus acasă,
l-a ajutat să cunoască

semeni, peisaje, să traverseze
spațiu și timp,
merită, poate, un dram de
atenție, un gest
de prietenie, un
strop de căldură,
cu atât mai mult cu cât,
simte bătrânul,
se vor despărți, în
curând,
spre a nu se mai
despărți
niciodată.

42

Forța ce-l mai ține pe
bătrân între
barierele acestei vieți fără
sens
nu este plăcerea, nu este gloria,
nu este celebra „joie de vivre”,
nu-i nepăsarea,
deprinderea,
ci numai și numai
nădejdea plecării.
De fapt, se-ntreabă adesea
dacă nu cumva a și
plecat, dar n-a
sosit încă,
dacă nu cumva,
abia o dată ajuns în locul
acela,
își va începe,
instantaneu,
adevărata plecare.

43

Bătrânul cunoaște exact
momentul
când el a încetat să
existe,
poate că menirea lui tocmai
aceasta este,
să evoce, cu anume claritate,
răgazul, etapa
dintre moarte și moarte,
dă consemneze ce se întâmplă în
această curgere, paralelă cu
marea curgere,
bătrânul e neînchipuit de viu,
el vede altfel, aude altfel, înțelege
altfel,
un arc, un resort, o barieră
s-au rupt, undeva, în
adâncurile ființei sale,
s-au rupt și l-au eliberat,
de-acum
scrie monografia pasajului,
monografia pre-existenței,
despre care nimeni nu știe
nimic,
dar care știe totul despre
nimicnicia nimicului.

44

Bătrânul este
un om, încă viu, de
cenușă,
semenii sesizează totuși
statutul său ontologic aparte,
nu toți, e adevărat, unii
însă
îl privesc pe stradă cu un
fel de bucurie a regăsirii,

alții cu sfială, cu înstrăinare,
coteii cotarlei cu suspiciune și
îngrijorare,
numai el nu știe despre
sine nimic,
e uimit că există,
i se pare uneori că jocul acesta
a durat îndeajuns,
că monotonia, repetiția
au bătătorit orice bucurie, orice
nouă cărare,
în urmă, veșnicia e tristă și
aridă,
aidoma unei câmpii arse de
secetă,
înainte-i doar duhul...
Și gustul iute al
flăcării, și
gustul cenușii.

45

Bătrânul e atât de
singur, încât
a umplut, cu firava lui
substanță, spațiul și
timpul,
bătrânul e atât de
singur, încât
nu-și mai află loc în
spațiu și timp, s-a ghemuit în
vechiul lui faeton de
cenușă,
cu vizitiu de
cenușă,
cu doi cai de
cenușă,
stă rezemat pe tapiseria
de scrum și cenușă,

străbate un peisaj
neînchipuit de pustiu,
neînchipuit de frumos,
operă a incinerării universale,
străbate un peisaj peste care
noaptea coboară definitiv,
o singură flăcăruie, un rest
al incendiului cosmic, îi
luminează,
de foarte departe,
drumul alb,
de cenușă.

46

În aerul proaspăt
al dimineții
se aud porumbei,
ploaia s-a oprit, soarele
amestecă norii cu
argint și azur,
ar putea fi frumos, dacă
acest lucru ar mai fi
cu puțință,
dar, după o anumită
bornă,
farmecul, fermecătorul nu
mai au acces,
poate doar sublimul, pe
care bătrânul îl bănuiește
undeva, dincolo de rama
tabloului, dincolo de
culori și de pânză,
dincolo de somn și
de veghe,
dincolo de amnezia totală
cu care începe
viața.

47

Trăiești, își zice bătrânul,
doar atât
cât îți amintești ceea ce
a fost,
ceea ce ai fost
înainte de a trăi,
trăiești doar atât
cât intuiești ce vei fi
după,
în rest e o chinuitoare, o
interminabilă anamneză,
un joc trist și înduioșător,
în timpul căruia, uneori,
în străfulgerări scurte,
răsar, pe sumbrul ecran
lăuntric,
fragmente din existența ta
uitată, din
lumea uitată, din
ființa ta, ce nu te-a
uitat,
din ființa ta – din ființarea
ta –
pe care-ai
uitat-o.

48

Adie a frunză crudă,
a flori de nuc, de
mesteacăn,
norii înșiși revarsă un
șuvoi de mireasmă
suavă,
soarele,
cu obrazul mânjit de

cenușă și lacrimi,
polizează acoperișurile, străzile,
râul,
pune în calea bătrânului,
pe cărare, în iarbă,
mici harpe, melodii
esențiale, îl îndeamnă să treacă,
să uite,
să-și mute privirea
din privirile
morții.

49

Bătrânul a
ieșit pe balcon,
în dimineța de aprilie,
brize umede, răcoroase,
îi răsfață cenușa din plete,
orașul vuieste, vecinii
își arată chipurile boțite la
ferestre,
bătrânul nu știe exact ce
va face cu ziua de azi,
deși o seamă de repere există,
nu știe ce loc să-i găsească
în vidul teribil ce
urcă spre el din
marginea zărilor,
se vede pe sine,
singur, uscat, învelit în
neant,
pe balconul inutil, iluzoriu,
se vede, dinspre vid,
dinspre sine,
în postbiografia lui
prelungită.

Bătrânul se
 miră
 cum de mai poate-ndura
 acest spectacol
 grotesc,
 la care asistă, în care-i
 cuprins de atâta vreme,
 ce forță obscură îl împinge
 mereu înainte, îl face
 s-accepte absența
 oricărei noime, murdăria
 endemică, disperarea, minciuna,
 perfidia, impostura
 uzurpatorilor de-nțelepciune,
 sărăcia sordidă, amatorismul,
 mitocănia,
 să fie mai slab
 decât propria-i slăbiciune,
 de ce voința de-a fi nu
 se ofilește, nobil și trist, în
 amurgul aristocratic, lăuntric,
 de ce nu se-apeacă spre
 sine,
 de ce, lăstărind cu alt trup,
 nu-l ia pe bătrân și
 nu-l duce
 în lumea
celor ce sunt,
 a celor ce nu pot, cu
 nici un chip,
 învăța să
 existe.

O caniculă timpurie
 incendiază amintirile bătrânului,

îl poartă prin burgul de
altădată,
prin pasajul subteran din
fața Operei, pe
străduța din vecinătatea
parcului, unde
cumpăra o ceașcă de cafea,
sorbea lent cafeaua, fuma o țigară,
îi plăcea canicula, întotdeauna
l-a fascinat,
a vorbit uneori despre viața și
agonia caniculei,
focul l-a fascinat întotdeauna,
după cum apa i-a inoculat în
vene o lentoare thanatică,
verde,
iese acum pe terasa cuprinsă
de flăcări,
simte cum arde,
e clătinat de o ciudată beție a
morții
participative, nonsolitare,
se avântă-n vârtoarea de aer
încins, în vâpaia pancosmică,
apoi coboară,
lin, tot mai
lin,
spre a reînvia,
în urna lui
de cenușă.

52

Fiicele bătrânului nu
l-au uitat, deși, de fapt,
nu-l mai țin minte.
El nu le-nvinovățește, el nu
învinoavește niciodată pe
nimeni (poate tocmai de-aceea

nu-l mai țin minte),
el contemplă liniștit marele
râu al timpului (seamănă cu
Die Isar, își zice),
așteaptă clipa când își
va îmbrățișa mesagerul de
flăcări,
când va intra și se va
face nevăzut în familia
focului,
când fiicele focului,
nepoții focului vor
deveni
propria sa
familie.

53

Ratopitecul – ursar, sub
ochii bătrânului,
mătură orașul,
îl mătură cu
minunata-i barbă,
e mult mai comod și mai
rapid așa,
ratopitecul – ursar trece, în
aplauzele mulțimii, pe
strada principală,
se aseamănă
utilajelor de salubrizare, uzate moral,
primite cadou din Occident,
are, aidoma acestora, o
viteză redusă, o mare turație,
o eficiență uimitoare,
barba doar, din păcate,
mai păstrează un dram din
aerul patriarhal, romantic,
desuet,
al măturoiului

nostru balcanic.
Între timp,
la limita dinspre neant a
perspectivei,
s-a putut vedea clar (ce spectacol!)
cum cei trei
noo-piteci de elită,
cu înfățișarea lor
acut-bestială, fanariot-anacronică,
indiscutabil-dementă,
s-a putut vedea clar cum
dispar,
aproape cu totul,
împinși de caniculă,
împinși de orgoliu,
sub coada-umbrar
a marelui câine.

54

Prietenii bătrânului – puțini la
număr – îl întâmpină cu
mirare, se-ntreabă
de ce seamănă el tot mai
mult cu
năluca unui călător în pustie,
bătrânul le înțelege
neliniștea,
tace,
înaintează-n pustia
toridă,
înaintează spre gura de
flăcări a soarelui,
pune vârful sandalei pe
prag,
experimentează, cu nemărginite
delicii,
crucificarea, căderea în
sorbul

vâlvătăii
finale.

55

Bătrânule
prea obosit,
până și moartea
îi se pare un efort de
nesuportat,
va fi greu, foarte greu, își
zice,
chiar de s-ar întâmpla
tot atât de lin
precum retragerea umbrei
când scade lumina,
va fi greu, foarte greu, își
zice, dacă
nu Se va îndura Cel Veșnic și
nu va întrerupe, cât ai clipi,
chinul duhului împotmolit în
carne,
chinul duhului ce se zbate,
gemând,
plin de limfă, de
sânge, de
remușcările și
ororile unui exil,
ale cărui motive poate că
îi s-au spus,
dar el nu le cunoaște.

56

Bătrânul se
încăpățânează să rămână
fidel
mizantropiei sale

generoase,
bătrânul e atât de
bun, încât, cum s-ar putea
afirma, cum
s-a și afirmat,
e de-a dreptul crud,
bătrânul
îi iubește pe ceilalți, și
se urăște pe sine,
își urăște prezența în
promiscuitatea orașului,
în amalgamul de bețivi,
câini, cerșetori
și investitori strategici,
își urăște absența dintr-un
alt secol, dintr-o
altă lume,
își urăște ziua de ieri,
fiindcă s-a înjosit s-o trăiască,
își urăște
ziua de mâine,
fiindcă s-ar putea înjosi
părăsind-o.

57

Întrezăresc o singură
sărbătoare existențială, își
spune bătrânul,
ieșind din coșmarul
nocturn și
călcând, ezitant, taciturn, în
coșmarul zilei ce tocmai
începe,
o singură sărbătoare, una
doar, plasată
la capătul acestui periplu,
mai zimțat decât orice tortură,
o singură sărbătoare, un

cântec ce leagă trup,
suflet și cosmos, un
imn adresat solidarității astrale,
eliberării durerii, luminii,
o sărbătoare ce începe cu
tine și se-ncheie cu
tine,
ființă tragică, nenorocită ce ești,
o sărbătoare în urma căreia,
însă,
tot duală rămâi:
în văzduh – flacăra,
jos, pe pământ – cenușă.

59

În eternitatea bisericii,
brusc,
bătrânului i s-a
deschis dinainte teroarea
abisului,
iată ce-ar putea să
însemne dacă te-aș părăsi,
iată ce-ar însemna să rămâi
fără Mine,
iată această fântână de vid,
rece, umedă, mucedă,
iată golul, iată cutremurul,
iată-te,
singur, strigându-Mă, sprijinit pe
banca de lemn,
înfiorat până-n măduvă, deasupra negurii ultime, deasupra negurii
primordiale.

59

Îmbătrânesc,
își zice bătrânul,

în dimineața de mai,
sub aceeași cupolă de-azur
încremenită deasupra
lumii noastre agonice.
Nu: Am îmbătrânit. Iată cuvântul.
El, bătrânul, prevăzuse
totul, cu excepția uimirii acesteia:
proaspătă, abisală, de
nimic anunțată.
Copii sunt mari, nepoții au
Crescut,
Cumpăna se înclină încet
spre cenușă.
Bătrânul simte aroma
fierbinte a
jarului,
îi vede ochiul roșu, de
vasilisc, îi vede
solzii de scrum,
simte boarea unei noi
înțelegeri,
presimte
vâltoarea, zborul,
extazul – încă incert – al
acelei
„cognitio Dei
experimentalis”.

60

Din nou răsare soarele-n zadar.
Și, ca și ieri, zadarnic va apune.
Zadarnici sori, zadarnicele lune
Măsoară-un timp zadarnic, iar și iar.
Zadarnic ieși în prag. Zadarnic pleci.
Și-apoi te-ntorci. Și iar le faci cu schimbul.
Străbați în van zadarnice poteci,
Căci spațiu-i mai zadarnic decât timpul.
Și tu ești mai zadarnic decât tot.

Și totu-i mai zadarnic decât tine.
Strivite de mesajul cosmo-glot,
Cuvintele, sărmanele, nu pot
S-absoarbă taina tainicului cod –
Și vin la ușa Tainei să se-ncline.